

IV

(Jiné akty)

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ PROSTOR

SMÍŠENÝ VÝBOR EHP

ROZHODNUTÍ KONTROLNÍHO ÚŘADU ESVO

č. 313/06/KOL

ze dne 25. října 2006,

kterým se po padesáté deváté mění procesní a hmotná pravidla v oblasti státní podpory vložením nové kapitoly 10.B – Státní podpora investic rizikového kapitálu do malých a středních podniků

KONTROLNÍ ÚŘAD ESVO ⁽¹⁾,

s odkazem na procesní a hmotná pravidla v oblasti státní podpory ⁽⁴⁾ přijatá Kontrolním úřadem ESVO dne 19. ledna 1994 ⁽⁵⁾,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru ⁽²⁾, a zejména na články 61 až 63 protokolů 26 této dohody,

vzhledem k tomu, že dne 19. července 2006 přijala Komise Evropských společenství (dále jen „Komise“) pokyny Společenství pro státní podporu investic rizikového kapitálu do malých a středních podniků ⁽⁶⁾,

s ohledem na Dohodu mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora ⁽³⁾ a zejména na článek 24 a článek 5 odst. 2 písm. b) této dohody,

vzhledem k tomu, že toto sdělení má také význam pro Evropský hospodářský prostor,

s ohledem na článek 1 části I protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru,

vzhledem k tomu, že v celém Evropském hospodářském prostoru je třeba zajistit jednotné uplatňování pravidel EHP pro státní podporu,

vzhledem k tomu, že podle článku 24 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru Kontrolní úřad ESVO uplatňuje ustanovení Dohody o EHP týkající se státní podpory,

vzhledem k tomu, že podle bodu II v položce „VŠEOBECNÉ“ na konci přílohy XV k Dohodě o EHP má Kontrolní úřad ESVO přijmout po konzultaci s Komisí ES právní akty odpovídající právním aktům přijatým Komisí ES,

vzhledem k tomu, že podle článku 5 odst. 2 písm. b) Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru Kontrolní úřad ESVO vydá oznámení nebo pokyny, kterými se zabývá Dohoda o EHP, pokud to tato dohoda nebo Dohoda o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru výslovně stanoví nebo pokud to Kontrolní úřad ESVO považuje za nezbytné,

⁽⁴⁾ Dále jen „Pokyny pro státní podporu“.

⁽⁵⁾ Pokyny pro uplatňování a výklad článků 61 a 62 Dohody o EHP a článku 1 protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru, přijaté a vydané Kontrolním úřadem ESVO dne 19. ledna 1994, zveřejněné v Úř. věst. L 231, 3.9.1994, a v dodatku EHP č. 32, 3.9.1994. Tyto pokyny byly naposledy pozměněny dne 19. dubna 2006. Dále jen „Pokyny pro státní podporu“.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 194, 18.8.2006, s. 2.

⁽¹⁾ Dále jen „Kontrolní úřad ESVO“.

⁽²⁾ Dále jen „Dohoda o EHP“.

⁽³⁾ Dále jen „Dohoda o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru“.

po konzultaci s Evropskou komisí,

s odkazem na skutečnost, že Kontrolní úřad ESVO v této věci formou dopisů ze dne 10. října 2006 konzultoval státy ESVO – Island, Lichtenštejsko a Norsko,

PŘIJAL TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Pokyny pro státní podporu se mění vložением nové kapitoly 10.B o státní podpoře investic rizikového kapitálu do malých a středních podniků. Tato nová kapitola je zařazena v příloze tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Státy ESVO budou informovány o tomto rozhodnutí dopisem spolu s kopií tohoto rozhodnutí a přílohy. Státy ESVO budou požádány, aby ve lhůtě dvou měsíců vyjádřily svůj souhlas s tímto návrhem vhodných opatření uvedeným v dopise (viz body 83 až 85 pokynů).

Článek 3

Komise bude informována v souladu s bodem (d) protokolu 27 Dohody o EHP kopií tohoto rozhodnutí, včetně přílohy.

Článek 4

Toto rozhodnutí a příloha se uveřejní v části EHP a v dodatku EHP *Úředního věstníku Evropské unie*.

Článek 5

Závazné je pouze anglické znění.

V Bruselu dne 25. října 2006.

Za Kontrolní úřad ESVO

Bjørn T. GRYDELAND
předseda

Kristján A. STEFÁNSSON
člen kolegia

PŘÍLOHA

„10B. STÁTNÍ PODPORA INVESTIC RIZIKOVÉHO KAPITÁLU DO MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

10B.1 ÚVOD

10B.1.1 RIZIKOVÝ KAPITÁL JAKO CÍL EHP

- (1) Rizikový kapitál souvisí s financováním vlastního kapitálu společností, u nichž se předpokládá možnost vysokého růstu v počátečních fázích jejich rozvoje. Poptávka po rizikovém kapitálu pochází obvykle od společností s předpoklady pro růst, jež nemají dostatečný přístup na kapitálové trhy, zatímco nabídka rizikového kapitálu pochází od investorů, kteří jsou ochotni převzít vysoké riziko výměnou za možné nadprůměrné výnosy z investic do vlastního kapitálu.
- (2) Dne 19. července 2006 Komise Evropských společenství (dále jen „Komise“) vydala pokyny Společenství pro státní podporu investic rizikového kapitálu do malých a středních podniků ⁽¹⁾.
- (3) Základem a východiskem nových pokynů pro rizikový kapitál se stalo uznání Komise, že pro nově zakládané inovativní mladé podniky není dostupný dostatečný objem rizikového kapitálu. V červnu 2005 vydala Komise „Akční plán pro státní podpory – Cílenější státní podpory a jejich nižší počet: plán pro reformu státní podpory v letech 2005–2009“ ⁽²⁾ (dále jen „Akční plán pro státní podpory“). Akční plán pro státní podpory zdůraznil význam zlepšování podnikatelského prostředí a podpory rychlého zahajování činnosti nových podniků. V této souvislosti byl v rámci Akčního plánu pro státní podpory oznámen přezkum sdělení Komise o státní podpoře a rizikovém kapitálu ⁽³⁾, aby bylo možno řešit selhání trhu, jež nepříznivě ovlivňují poskytování rizikového kapitálu nově zakládaným a mladým inovativním malým a středním podnikům (dále jen „MSP“), a to zejména cestou zvyšování pružnosti pravidel obsažených ve sdělení o státní podpoře a rizikovém kapitálu.
- (4) Třežba hlavní úlohou trhu je poskytovat v EHP dostatečné množství rizikového kapitálu, existuje na trhu s rizikovým kapitálem nedostatek vlastního kapitálu (tzv. „equity gap“), tedy přetrvávající nedokonalost kapitálového trhu bránící vyrovnávání nabídky a poptávky při ceně přijatelné pro obě strany, což negativně ovlivňuje evropské MSP. Tento nedostatek se týká především podniků s moderním technologickým vybavením a zejména mladých podniků, které mají vysoký růstový potenciál. Dotčena však může být i široká škála různě starých podniků z různých odvětví, které mají nižší růstový potenciál a nemohou najít prostředky na financování svých plánů rozvoje bez vnějšího rizikového kapitálu.
- (5) Nedostatek vlastního kapitálu může v určitých omezených případech odůvodnit poskytnutí státní podpory. Pokud je státní podpora obstarávání rizikového kapitálu správně zacílena, může představovat účinný prostředek ke zmírnění zjištěných selhání trhu v této oblasti a k získávání dluhového soukromého kapitálu.
- (6) Tyto pokyny nahrazují kapitolu 10A ⁽⁴⁾ Státní podpora a rizikový kapitál pokynů pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO a to tak, že vymezují podmínky, při jejichž splnění lze považovat státní podporu investic rizikového kapitálu za slučitelnou s Dohodou o EHP. Uvedené pokyny osvětlují podmínky, za nichž je poskytovaná podpora v souladu s článkem 61 odst. 1 Dohody o EHP a kritéria, která bude Kontrolní úřad ESVO uplatňovat při hodnocení souladu opatření v oblasti rizikového kapitálu s článkem 61 odst. 3 Dohody o EHP.

10B.1.2 ZKUŠENOSTI V OBLASTI STÁTNÍ PODPORY RIZIKOVÉHO KAPITÁLU

- (7) Tyto pokyny jsou vypracovány na základě pokynů Společenství pro státní podporu investic rizikového kapitálu do malých a středních podniků, které byly vypracovány s využitím zkušeností získaných při uplatňování sdělení o státní podpoře a rizikovém kapitálu, jež odpovídají pokynům pro státní podporu a rizikový kapitál Kontrolního úřadu ESVO ⁽⁵⁾. Přihlédnuto bylo rovněž k připomínkám, které získala Komise z veřejných konzultací členských států EHP a zúčastněných subjektů o revizi sdělení o státní podpoře a rizikovém kapitálu, o akčním plánu pro státní podpory a o sdělení o státní podpoře pro inovace ⁽⁶⁾. Zkušenosti Komise a připomínky získané při konzultacích potvrdily, že se sdělení o státní podpoře a rizikovém kapitálu v praxi zpravidla osvědčilo, ale zároveň ukázaly potřebu zvýšit pružnost při používání pravidel a upravit pravidla tak, aby odrážela změněnou situaci na trhu s rizikovým kapitálem. Zkušenosti mimoto ukázaly, že u některých typů investic v určitých oblastech nebylo vždy možné splnit podmínky stanovené ve sdělení o státní podpoře a rizikovém kapitálu; v takových případech nemohla být proto rizikovému kapitálu poskytnuta přiměřená státní podpora. Zkušenosti rovněž ukázaly nízkou výnosnost podporovaných fondů rizikového kapitálu. Kontrolní úřad ESVO souhlasí s výše uvedenými názory.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 194, 18.8.2006, s. 2.

⁽²⁾ KOM(2005) 107 v konečném znění – SEC(2005) 795.

⁽³⁾ Úř. věst. C 235, 21.8.2001, s. 3.

⁽⁴⁾ Pokud jde o kapitolu 10A a její uplatňování na nezákonnou státní podporu, viz bod 82 této kapitoly.

⁽⁵⁾ Kapitola 10A Pokynů pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO.

⁽⁶⁾ KOM(2005) 436 v konečném znění.

- (8) K nápravě zmíněných problémů zaujímají tyto pokyny v určitých případech pružnější přístup, aby mohly státy ESVO lépe zaměřit svá opatření týkající se rizikového kapitálu na konkrétní selhání trhu. Tyto pokyny umožňují rovněž propracovaný ekonomický přístup k posuzování slučitelnosti opatření týkajících se rizikového kapitálu s Dohodou o EHP. V rámci pokynů Kontrolního úřadu ESVO pro státní podporu a rizikový kapitál se posuzování slučitelnosti režimu zakládalo na poměrně sofistikované hospodářské analýze soustředěné na rozsah selhání trhu a provedení cílených opatření. Pokyny Kontrolního úřadu ESVO pro státní podporu a rizikový kapitál již tudíž odrážely klíčové zaměření propracovaného ekonomického přístupu. Bylo však nutné určitě doladění některých kritérií k zajištění lepšího zaměření opatření na dané selhání trhu. Nové pokyny obsahují zejména prvky, jež mají zajistit posílení rozhodování zaměřeného na zisk a profesionální investiční rozhodnutí k vytvoření dalších pobídek pro soukromé investory, aby se spolupodíleli na státních investicích. V neposlední řadě byla vyvinuta snaha stanovit jasná pravidla v případech, kdy zkušenost se sdělením Komise o státní podpoře a rizikovém kapitálu a s pokyny pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO prokázala jejich potřebu.

10B.1.3 OVĚŘENÍ VYVÁŽENOSTI STÁTNÍ PODPORY INVESTIC RIZIKOVÉHO KAPITÁLU

10B.1.3.1 *Akční plán státních podpor a ověřování vyváženosti*

- (9) V Akčním plánu pro státní podpory zdůraznila Komise význam posílení ekonomického přístupu k analýze státní podpory. To znamená zvážení možných příznivých účinků opatření při dosahování cíle společného zájmu oproti jeho možným nepříznivým účinkům působícím narušení hospodářské soutěže a obchodu. Ověření vyváženosti nastíněné v Akčním plánu pro státní podpory se skládá ze tří kroků, z nichž první dva se týkají příznivých a třetí nepříznivých důsledků a výsledné míry vyváženosti:

- (1) Je opatření podpory zaměřeno na dobře vymezený cíl společného zájmu, jako je růst, zaměstnanost, soudržnost, či životní prostředí?
- (2) Je podpora dobře konstruována, aby zajistila splnění cíle společného zájmu, tedy řeší navrhovaná podpora selhání trhu nebo jiný cíl?
 - (i) Je státní podpora vhodným nástrojem politiky?
 - (ii) Existuje motivační efekt, tj. mění podpora chování podniků a/nebo investorů?
 - (iii) Je opatření podpory přiměřené, tj. bylo by možné dosáhnout stejných změn chování s použitím menší podpory?
- (3) Je narušení hospodářské soutěže a účinek na obchod omezený, takže celkově převažují příznivé účinky?

Ověření vyváženosti je stejně důležité jak pro koncipování pravidel státní podpory, tak i pro posouzení případů, které spadají do jejich oblasti působnosti.

10B.1.3.2 *Selhání trhu*

- (10) Na základě zkušeností získaných při uplatňování ustanovení o státní podpoře a rizikovém kapitálu se Kontrolní úřad ESVO domnívá, že v EHP nedochází k obecnému selhání trhu s rizikovým kapitálem. Kontrolní úřad ESVO však připouští, že na trhu existují nedostatky u některých typů investic v určitých fázích rozvoje podniku. Tyto nedostatky vyplývají z nedokonalého sladění nabídky a poptávky a obecně je lze popsat jako nedostatek vlastního kapitálu.
- (11) Zejména u menších podniků klade kapitálové financování mnohé nároky na investora i na podnik, do něhož se investuje. Na straně nabídky musí investor bedlivě analyzovat nejen jakékoli nabízené zajištění (stejně jako půjčovatel), ale celou podnikatelskou strategii, aby odhadl možnosti dosažení zisku z takové investice a s tím spojená rizika. Investor musí být rovněž schopen sledovat, zda vedení podniku dobře uplatňuje podnikatelskou strategii. V neposlední řadě musí investor naplánovat a uskutečnit strategii odchodu tak, aby dokázal dosáhnout rizikově vážené návratnosti z prodeje svého podílu na vlastním kapitálu společnosti, do níž byla investice vložena.
- (12) Na straně poptávky musí podnik chápat výhody i rizika vnějších investic do vlastního kapitálu, aby dokázal ucházet se o rizikovou investici a sestavit kvalitní podnikatelský záměr pro zajištění potřebných zdrojů a poradenství. Z důvodu nedostatku vnitřního kapitálu nebo zajištění, potřebných pro získání dluhového financování, případně také nedostatečně kvalitní úvěrové historie, mohou podniky narážet na velmi zúžené možnosti financování. Kromě toho se musí podnik dílet o kontrolu nad společností s vnějším investorem, který má zpravidla kromě podílu na kapitálu zároveň vliv na rozhodování podniku.

- (13) V důsledku toho může být sladění nabídky rizikového kapitálu a poptávky po něm neefektivní, takže výše rizikového kapitálu poskytovaného na trhu je příliš omezená a podniky nemohou získat finanční prostředky, třebaže mají dobrý podnikatelský záměr a perspektivu růstu. Kontrolní úřad ESVO se proto domnívá, že hlavní příčinou selhání trhů rizikového kapitálu, které zvláště ovlivňují přístup MSP a podniků v raných fázích vývoje ke kapitálu a které mohou ospravedlnit veřejný zásah, jsou nedokonalé nebo nevyvážené informace.

Neúplné nebo nevyvážené informace mohou mít za následek zejména:

- (a) Transakční a zprostředkovací náklady: pro případné investory je obtížnější získat spolehlivé informace o podnikatelských vyhlídkách MSP nebo nové společnosti a následně sledovat a podporovat vývoj podniku. Platí to zejména o vysoce inovativních nebo rizikových projektech. Kromě toho jsou drobnější transakce pro investiční fondy méně atraktivní, jelikož zde musejí počítat s relativně vysokými náklady na ohodnocení investice i s dalšími náklady na transakci.
- (b) Riziková averze: u investorů může růst neochota poskytnout rizikový kapitál MSP souběžně s rostoucí mírou toho, nakolik je rizikový kapitál vystaven závislosti na neúplných nebo nevyvážených informacích. Jinými slovy, neúplné nebo nevyvážené informace obvykle zosťvňují rizikovou averzi.

10B.1.3.3 *Vhodné nástroje*

- (14) Kontrolní úřad ESVO zastává názor, že státní podpora opatření rizikového kapitálu může být vhodným nástrojem v rámci omezení a podmínek stanovených v těchto pokynech. Je však třeba mít na paměti, že poskytování rizikového kapitálu je z podstaty obchodní činností, jejíž součástí jsou podnikatelská rozhodnutí. V tomto ohledu mohou přispět k většímu poskytování rizikového kapitálu také obecnější strukturální opatření, která nepředstavují státní podporu, například opatření, která podporují kulturu podnikání, zavádějí neutrálnější zdanění různých forem financování MSP (například nového vlastního kapitálu, hospodářského výsledku minulých let a dluhového financování), podporují integraci trhů a zmírňují regulační omezení, včetně omezení investic uskutečňovaných některými typy finančních institucí (např. penzijních fondů) a zjednodušují administrativní postupy pro zakládání obchodních společností.

10B.1.3.4 *Motivační účinek a nezbytnost podpory*

- (15) Státní podpora rizikového kapitálu musí mít za následek čistý růst dostupnosti rizikového kapitálu pro MSP, zejména posilováním investic soukromých investorů. Riziko zatěžujícího dopadu, resp. nedostatku motivačního účinku, spočívá v tom, že některé podniky, které získaly finanční prostředky z veřejně podporovaných opatření, by i bez nich získaly finanční prostředky za stejných podmínek (tzv. crowding out, vytěsňování). Existují důkazy, že se to stává, ale tyto důkazy jsou nutně spíše nahodilé. Za takovýchto okolností nevede použití veřejných zdrojů k žádoucímu účinku.
- (16) Kontrolní úřad ESVO se domnívá, že podpora v podobě rizikového kapitálu, která splňuje podmínky stanovené v těchto pokynech, zajišťuje motivační účinek. Nutnost poskytovat pobídky závisí na rozsahu selhání trhu ve vztahu k různým kategoriím opatření i příjemců. Jsou proto formulována různá kritéria jako velikost tranší investice na cílový podnik, stupeň zapojení soukromých investorů a zohlednění zejména velikosti financované společnosti i fáze rozvoje jejího podnikání.

10B.1.3.5 *Přiměřenost podpory*

- (17) Nutnost poskytnout pobídky závisí na rozsahu selhání trhu v souvislosti s různými typy opatření a příjemců i fáze rozvoje MSP. Opatření týkající se rizikového kapitálu je dobře konstruované tehdy, pokud je státní podpora nezbytná ve všech svých prvcích k vytvoření pobídek pro poskytování vlastního kapitálu pro MSP ve fázích jejich počátečních kapitálových potřeb, zakládání nového podniku a jeho raného vývoje. Státní podpora nebude účinná, pokud přesáhne míru potřebnou ke stimulaci přísunu dalšího rizikového kapitálu. Aby se tudíž zajistilo, že podpora bude omezená jen na nezbytnou míru, je nezbytné výrazné zapojení soukromých investorů a zajištění toho, aby investice byly vkládány se ziskovou motivací a řízeny na obchodním základě.

10B.1.3.6 *Negativní účinky a celková vyváženost*

- (18) Dohoda o EHP ukládá Kontrolnímu úřadu ESVO, aby kontroloval státní podporu udělovanou státy ESVO. Kontrolní úřad ESVO proto musí být bdělý, chce-li zajistit, aby byla opatření dobře zacílena a nedocházelo k závažným narušením hospodářské soutěže. Při rozhodování, zda je užití veřejných prostředků k financování opatření určených na podporu rizikového kapitálu slučitelné s Dohodou o EHP, usiluje Kontrolní úřad ESVO o to, aby byly pokud možno omezeny tyto kategorie rizik:
- (a) riziko vytěsnění (tzv. „crowding out“). Existence veřejně podporovaných opatření může odradit ostatní možné investory od poskytování kapitálu. To by mohlo z dlouhodobějšího hlediska dále odrazovat soukromé investice do mladých MSP a tak vést k prohlubování nedostatku vlastního kapitálu a zároveň k nutnosti dalšího financování z veřejných zdrojů;

- (b) riziko, že výhody pro investory a/nebo investiční fondy povedou k nepřipustnému narušení hospodářské soutěže na trhu spekulativního kapitálu ve vztahu k jejich konkurentům, kterým se stejných výhod nedostává;
- (c) riziko, že nadměrná nabídka veřejného rizikového kapitálu pro cílové podniky, který nebude investován podle obchodní logiky, by mohla napomoci udržení existence nevykonných podniků a mohla by zapříčinit umělé zvyšování jejich hodnoty, což by znamenalo, že investování do těchto podniků by tím spíše pro soukromé investory ztrácelo přitažlivost.

10B.1.4 PŘÍSTUP KE KONTROLE STÁTNÍ PODPORY V OBLASTI RIZIKOVÉHO KAPITÁLU

- (19) Poskytování rizikového kapitálu podnikům nemůže být svázáno s tradičním pojmem ‚způsobilých nákladů‘ používaným ke kontrole státní podpory, který je založen na určitých stanovených nákladech, u nichž je podpora přípustná, a stanovení maximální výše podpor. Rozmanitost možných modelů pro opatření týkající se rizikového kapitálu, které připravily státy ESVO, také znamená, že Kontrolní úřad ESVO není s to vymezit pevná pravidla, podle nich lze určit, zda jsou tato opatření slučitelná s Dohodou o EHP. Posouzení rizikového kapitálu proto znamená upuštění od tradičního způsobu, jakým se kontrola státní podpory provádí.
- (20) Jelikož se však ukázalo, že pokyny pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO v praxi fungují v oblasti rizikového kapitálu dobře, Kontrolní úřad ESVO rozhodl, že v nich bude pokračovat, a tak zajistí kontinuitu s přístupem sdělení o státní podpoře a s pokyny.

10B.2 OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

10B.2.1 OBLAST PŮSOBNOSTI

- (21) Tyto pokyny se vztahují pouze na režimy rizikového kapitálu zaměřené na MSP. Nemají představovat právní základ pro vyhlášení *ad hoc* opatření pro poskytování kapitálu jednotlivým podnikům, jež jsou kompatibilní s fungováním Dohody o EHP.
- (22) Nic v těchto pokynech nelze vykládat jako zpochybnění slučitelnosti opatření státní podpory, která splňují kritéria kterýchkoli jiných pokynů, rámců nebo nařízení přijatých Kontrolním úřadem ESVO.
- (23) Kontrolní úřad ESVO věnuje zvláštní pozornost prevenci zneužívání těchto pokynů k obcházení zásad stanovených ve stávajících rámcích, pokynech a nařízeních.
- (24) Opatření týkající se rizikového kapitálu musí výslovně vyloučit poskytování podpory podnikům:
 - (a) v obtížích, ve smyslu pokynů Kontrolního úřadu ESVO o podpoře při záchraně a restrukturalizaci firem v obtížích ⁽¹⁾;
 - (b) činným v oblasti stavby lodí ⁽²⁾, uhelného ⁽³⁾ a ocelářského průmyslu ⁽⁴⁾.
- (25) Tyto pokyny se nepoužijí v případě podpory činností souvisejících s vývozem, konkrétně na podporu přímo spojenou s vyváženým množstvím zboží, na zakládání a provozování distribučních sítí nebo na jiné běžné výdaje spojené s vývozní činností či podpory spojené s upřednostňováním domácího zboží oproti importovanému zboží.

10B.2.2 DEFINICE

- (26) Pro účely těchto pokynů platí následující definice:
 - (a) ‚vlastní kapitál‘ znamená majetkovou účast v obchodní společnosti, která je vyjádřena hodnotou akcií (obchodních podílů) vydaných investorům;
 - (b) ‚soukromý vlastní kapitál‘ znamená, v protikladu k veřejnému kapitálu, investice do vlastního kapitálu společností nekótovaných na burzách cenných papírů. Zahrnuje spekulativní kapitál, náhradní kapitál a odkupy;

⁽¹⁾ Kapitola 16 pokynů pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO.

⁽²⁾ Pro účely těchto pokynů se použijí definice stanovené v rámci pokynů o státní podpoře na stavbu lodí, kapitola 24B pokynů pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO.

⁽³⁾ Pro účely těchto pokynů se pojmem ‚uhlí‘ rozumí uhlí vysoké, střední a nízké kvality, kategorie A a B, ve smyslu mezinárodního systému kodifikace uhlí stanoveného Hospodářskou komisí Spojených národů pro Evropu.

⁽⁴⁾ Pro účely těchto pokynů se použije definice stanovená v příloze I pokynů o vnitrostátní regionální podpoře na léta 2007–2013, kapitola 25B pokynů pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO.

- (c) ‚nástroje investování do kvazivlastního kapitálu‘ označují nástroje, u nichž je výnos pro držitele (investora/půjčovatele) založen především na ziscích nebo ztrátách cílové společnosti a jsou nezajištěné v případě neplacení. Tato definice se zakládá na přístupu podle přednosti obsahu před formou;
- (d) ‚dluhové investiční nástroje‘ jsou úvěry a ostatní nástroje financování, které zaručují půjčovatel/investorovi pevnou minimální odměnu a jsou alespoň částečně zajištěny. Tato definice se zakládá na přístupu podle přednosti obsahu před formou;
- (e) ‚počáteční kapitál‘ představuje finanční prostředky poskytované na studii, posouzení a vypracování počáteční koncepce, která předchází fázi zakládání podniku;
- (f) ‚kapitál pro zahájení podnikání‘ označuje finanční prostředky poskytované společností, které doposud nezačaly prodávat své výrobky nebo služby na obchodní bázi a zatím nevytvářejí zisk, na vývoj výrobku nebo první uvedení na trh;
- (g) ‚kapitál v rané fázi‘ zahrnuje počáteční kapitál a kapitál pro zahájení podnikání;
- (h) ‚rozvojový kapitál (kapitál na rozšíření)‘ označuje finanční prostředky poskytnuté na růst nebo rozvoj společnosti, které se mohou ale nemusí vrátit či přinést zisk, a to pro účely rozšíření a posílení výrobních kapacit, trhu nebo vývoje výrobku, popřípadě pro poskytnutí dalšího provozního kapitálu;
- (i) ‚spekulativní kapitál‘ znamená investice do nekótovaných společností uskutečňované investičními fondy (fondy spekulativního kapitálu), které na vlastní účet spravují individuální, institucionální nebo vnitropodnikové finanční zdroje. Zahrnuje financování v raných fázích a ve fázi rozšiřování, nikoli však náhradní kapitál a odkupy;
- (j) ‚náhradní kapitál‘ znamená koupi stávajících akcií podniku od jiné společnosti pro soukromé kapitálové investice nebo od jiného podílníka či podílníků. Náhradní kapitál se rovněž nazývá druhotný nákup;
- (k) ‚rizikový kapitál‘ znamená kapitálové a kvazikapitálové financování společností v raných fázích růstu (počáteční fáze, fáze zakládání podniku a fáze rozšiřování), včetně neformálních investic, které poskytují tzv. ‚business angels‘, spekulativní kapitál a alternativní trhy cenných papírů zaměřené na MSP a společnosti s vysokým růstem (dále jen ‚investiční nástroje‘);
- (l) ‚opatření týkající se rizikového kapitálu‘ označuje režimy poskytování nebo prosazování podpory v podobě rizikového kapitálu;
- (m) ‚Initial Public Offering – prvotní veřejná nabídka‘ (IPO) označuje proces, kdy je poprvé zahájen prodej nebo distribuce akcií podniku veřejnosti;
- (n) ‚následná investice‘ označuje další investici do společnosti, která následuje po úvodní investici;
- (o) ‚odkup‘ znamená koupi alespoň kontrolního podílu na vlastním kapitálu podniku od současných akcionářů k převzetí jejich aktiv a činností prostřednictvím vyjednávání nebo nabídky odkupu akcií;
- (p) ‚strategie odchodu (výstupní strategie)‘ znamená strategii pro likvidaci vlastnické držby spekulativního nebo soukromého kapitálového fondu v souladu s plánem dosažení maximální návratnosti. Zahrnuje obchodní prodej, odepsání hodnot, splacení preferenčních akcií (půjček), prodej jinému držiteli spekulativního kapitálu, prodej finanční instituci a prodej cestou veřejné nabídky (včetně IPO);
- (q) ‚malé a střední podniky‘ (dále jen ‚MSP‘) znamená malé a střední podniky ve smyslu nařízení Komise (ES) č. 70/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES pro účely státní podpory pro malé a střední podniky ⁽¹⁾ nebo kteréhokoliv jiného nařízení, které shora uvedené nařízení nahradí;
- (r) ‚cílový podnik nebo společnost‘ znamená podnik nebo společnost, o investování do nichž možný investor nebo investiční fond uvažuje;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 33. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 1040/2006 (Úř. věst. L 187, 8.7.2006, s. 8). Rozhodnutím Společného výboru EHP č. 80/2002 zařazené do přílohy XV bodu 1f Dohody o EHP.

- (s) ‚business angels‘ označuje bohaté soukromé osoby, které investují přímo do mladých nových a rostoucích nekótovaných podniků (počáteční financování) a poskytují jim poradenství. Tzv. ‚business angels‘ obvykle poskytují finanční prostředky za podíl na vlastním kapitálu podniku, mohou však poskytovat rovněž jiné dlouhodobé financování;
- (t) ‚podporované oblasti‘ znamená regiony, které spadají do oblasti působnosti odchylek uvedených v článku 61 odst. 3 písm. a) nebo písm. c) Dohody o EHP.

10B.3 POUŽITELNOST ČLÁNKU 61 ODS. 1 V OBLASTI RIZIKOVÉHO KAPITÁLU

10B.3.1 OBECNĚ POUŽITELNÉ TEXTY

- (27) Kontrolní úřad ESVO již zveřejnil řadu textů, které poskytují výklad k tomu, zda konkrétní opatření spadá pod definici státní podpory, a které mohou být použitelné pro opatření týkající se rizikového kapitálu. Patří mezi ně pokyny Kontrolního úřadu ESVO pro majetkové účasti veřejných orgánů ⁽¹⁾, pokyny Kontrolního úřadu ESVO pro uplatňování pravidel o státní podpoře na opatření týkající se přímého zdanění podnikatelské činnosti ⁽²⁾ a pokyny Kontrolního úřadu ESVO pro státní záruky ⁽³⁾. Kontrolní úřad ESVO bude nadále uplatňovat tyto texty při vyhodnocování, zda opatření týkající se rizikového kapitálu představují státní podporu.

10B.3.2 PŘÍTOMNOST STÁTNÍ PODPORY NA TŘECH ÚROVNÍCH

- (28) Opatření týkající se rizikového kapitálu často zahrnují složité systémy na podporu rizikového kapitálu, protože orgány veřejné moci vytvářejí pobídky pro určitou skupinu hospodářských subjektů (investorů), aby poskytly finanční prostředky jiné skupině (cílovým MSP). Podle struktury opatření mohou přijímat státní podporu podniky z obou skupin nebo jen jedné z nich, přestože záměrem orgánů veřejné moci může být poskytnutí výhod jen pro druhou skupinu. Navíc ve většině případů opatření ukládá vytvoření fondu nebo jiného investičního prostředku, který je oddělený od investorů i podniků, do kterých se investuje. V takových případech je rovněž nezbytné posoudit, zda fond nebo subjekt lze považovat za podnik, který přijímá státní podporu.
- (29) V této souvislosti se financování ze zdrojů, které nejsou státními zdroji ve smyslu čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP, považuje za financování poskytnuté soukromými investory. To se vztahuje zejména na financování Evropskou investiční bankou nebo Evropským investičním fondem.
- (30) Při určování přítomnosti státní podpory na každé z různých úrovní přihledne Kontrolní úřad ESVO k těmto konkrétním faktorům ⁽⁴⁾.
- (31) **Podpora investorům.** Pokud opatření umožňuje soukromým investorům podílet se na vlastním nebo kvazivlastním kapitálu jedné nebo více společností za podmínek, které jsou pro ně příznivější, než pro veřejné investory, nebo jsou příznivější, než kdyby tyto investice provedli, má se za to, že je těmto investorům poskytována výhoda. Tato výhoda může mít různé podoby, jak je upřesněno v oddíle 10B.4.2 těchto pokynů. Na tom nic nemění ani skutečnost, že opatření přesvědčí investora, aby sám poskytl dotyčné společnosti nebo dotyčným společnostem výhodu. Naopak, Kontrolní úřad ESVO bude považovat investice za uskutečněné bez rozdílu mezi veřejnými a soukromými investory a tudíž nepředstavující státní podporu, pokud by jejich podmínky byly přijatelné pro běžný hospodářský subjekt v tržním hospodářství bez veřejného zásahu. Předpokládá se, že tak tomu je pouze tehdy, pokud veřejní a soukromí investoři sdílejí přesně stejná rizika a odměny, jejichž výše fluktuuje směrem nahoru a dolů, a mají stejnou míru podřízenosti, a pokud nejméně 50 % finančních prostředků na opatření poskytnou soukromí investoři, kteří nejsou závislí na společnostech, do nichž investují.
- (32) **Podpora investičnímu fondu, investičnímu nástroji a/nebo jeho manažerovi.** Obecně Kontrolní úřad ESVO zastává názor, že investiční fond je spíše prostředníkem pro převod podpory investorům a/nebo podnikům, do nichž se investuje, než samotným příjemcem podpory. Avšak například daňová opatření nebo jiná opatření zahrnující přímé převody ve prospěch stávajících fondů s množstvím různých investorů s povahou nezávislého podniku mohou představovat státní podporu, pokud se investice neuskuteční za podmínek, které by byly přijatelné pro běžný hospodářský subjekt v tržním hospodářství, čímž není příjemci poskytnuta žádná výhoda. Stejně tak se za státní podporu bude považovat podpora manažerům fondu nebo správcovské společnosti, pokud jejich odměna neodráží plně současnou tržní odměnu ve srovnatelné situaci. Tak tomu bude zejména tehdy, pokud manažeři nebo manažerská společnost nejsou vybráni prostřednictvím otevřeného a průhledného veřejného nabídkového řízení nebo pokud dostávají jiné výhody udělené státem.

⁽¹⁾ Kapitola 19 pokynů pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO.

⁽²⁾ Kapitola 17.B pokynů pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO.

⁽³⁾ Kapitola 17 pokynů pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO.

⁽⁴⁾ Je však nutné poznamenat, že u záruk poskytnutých členským státem ve prospěch investic do rizikového kapitálu je vyšší pravděpodobnost přítomnosti prvku podpory investorům než u tradičních záruk za půjčky, které se obvykle považují za podporu určenou pro dlužníka spíše než pro věřitele.

- (33) **Podpora podnikům, do nichž se investuje.** Zvláště pokud je podpora přítomna na úrovni investorů nebo investičního fondu, má Kontrolní úřad ESVO obvykle za to, že tato podpora přinejmenším částečně přechází na cílové podniky, a že je tudíž přítomna rovněž na jejich úrovni. Tak tomu je i tehdy, pokud investiční rozhodnutí přijímají manažeři fondu podle čisté obchodní logiky.
- (34) V ostatních případech podniky, do nichž se investuje, nebudou považovány za příjemce podpory, pokud se investice uskuteční za podmínek, které by byly přijatelné pro tržně jednajícího soukromého investora za nepřítomnosti jakéhokoliv zásahu státu. Za tímto účelem Kontrolní úřad ESVO zvaží, zda jsou tato investiční rozhodnutí přijata výhradně s cílem maximalizace zisku a zda jsou spojená s přiměřeným podnikatelským záměrem a předpoklady a s jasnou a realistickou strategií odchodu. Důležitý bude rovněž výběr manažerů fondu nebo správcovské společnosti a jejich mandát k investování i procentní podíl a míra účasti soukromých investorů.

10B.3.3 ČÁSTKY DE MINIMIS

- (35) Jsou-li veškeré finanční prostředky v podobě rizikového kapitálu poskytnuty příjemcům *de minimis* ve smyslu nařízení Komise (ES) č. 69/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* v odvětví zemědělství a rybolovu⁽¹⁾, má se za to, že nespádají pod čl. 61 odst. 1 Dohody o EHP. U opatření týkajících se rizikového kapitálu je použito pravidla *de minimis* složitější vzhledem k obtížím při výpočtech podpory a také ke skutečnosti, že opatření mohou poskytnout podporu nejen cílovým podnikům, ale také jiným investorům. Je-li však možné tyto obtíže překonat, zůstává pravidlo *de minimis* použitelné. Pokud režim podpory poskytuje každému podniku veřejné prostředky pouze do výše příslušného prahu *de minimis* na tříleté období, je jisté, že se jakákoli podpora poskytovaná těmto podnikům a/nebo investorům nachází ve stanovených mezích.

10B.4 POSOUZENÍ SLUČITELNOSTI PODPORY RIZIKOVÉHO KAPITÁLU PODLE ČLÁNKU 61 ODST. 3 PÍSM. C) DOHODY O EHP

10B.4.1 OBECNÉ ZÁSADY

- (36) Ustanovení čl. 61 odst. 3 písm. c) Dohody o EHP stanoví, že podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností, mohou být považovány za slučitelné s uplatňováním Dohody o EHP, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem. Na základě ověření vyváženosti podle oddílu 10B.1.3 Kontrolní úřad ESVO prohlásí opatření zahrnující užití rizikového kapitálu za slučitelná pouze tehdy, dospěje-li k závěru, že opatření podpory povede k obstarání vyššího objemu rizikového kapitálu, aniž by byly negativně změněny podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem. V tomto oddílu jsou stanovena kritéria, na jejichž základě bude Kontrolní úřad ESVO posuzovat podporu v podobě rizikového kapitálu ve smyslu čl. 61 odst. 3 písm. c) Dohody o EHP.
- (37) Pokud má Kontrolní úřad ESVO k dispozici úplné oznámení, které prokazuje, že jsou splněny všechny podmínky stanovené v tomto oddílu, přistoupí k rychlému vyhodnocení ve lhůtách, které stanoví Protokol 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvorem o funkcích a pravomocích Kontrolního úřadu ESVO v oblasti státní podpory. Pro určité druhy opatření, která nesplňují všechny podmínky stanovené v tomto oddílu, provede Kontrolní úřad ESVO podrobnější posouzení opatření týkajícího se rizikového kapitálu, jak je podrobně popsáno v oddílu 10B.5.
- (38) Existuje-li podpora rovněž na úrovni cílových podniků a poskytování rizikového kapitálu je spojeno s náklady, které jsou způsobilé pro podporu podle jiného nařízení, rámce nebo pokynů, může být takovýto text použit pro posouzení toho, zda je podpora slučitelná s platnou Dohodou o EHP.

10B.4.2 FORMA PODPORY

- (39) Výběr formy opatření podpory je zpravidla přenechán státu ESVO a to se týká stejnou měrou i opatření zahrnujícího užití rizikového kapitálu. Kontrolní úřad ESVO však při hodnocení takových opatření přihlédne k tomu, zda motivují tržně jednající investory, aby poskytli rizikový kapitál cílovým podnikům, a zda je pravděpodobné, že povedou k rozhodnutí investovat přijatému na obchodním základě (tedy se ziskovou motivací), jak je vysvětleno dále v oddíle 10B.4.3.
- (40) Kontrolní úřad ESVO je přesvědčen, že mezi formy takových pobídek pro investory, které jsou schopné přinést požadované výsledky, patří:
- (a) vznik investičních fondů (fondy spekulativního kapitálu), v nichž je stát společníkem, investorem nebo účastníkem, a to i za méně výhodných podmínek než ostatní investoři;
 - (b) záruky investorům rizikového kapitálu nebo fondům spekulativního kapitálu za část investičních ztrát nebo za záruky přiznané na půjčky investorům/fondům na investice do rizikového kapitálu za předpokladu, že pokrytí možných ztrát z veřejných prostředků nepřekračuje 50 % nominální částky zaručených investic;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 10, 13.1.2001, s. 30. Rozhodnutím Společného výboru EHP č. 88/2002 zařazeno do přílohy XV bodu 1e Dohody o EHP.

- (c) jiné finanční nástroje ve prospěch investorů rizikového kapitálu nebo fondů rizikového kapitálu k poskytnutí dodatečného investičního kapitálu;
- (d) daňové pobídky investičním fondům a/nebo jejich vedení či investorům, kteří investují do rizikového kapitálu.

10B.4.3 PODMÍNKY SLUČITELNOSTI

- (41) K zajištění toho, aby v opatření týkajícím se rizikového kapitálu byl obsažen motivační účinek a nezbytnost podpory, jak je stanoveno v oddíle 10B.1.3.4, je důležitá řada ukazatelů. Důvody spočívají v tom, že se státní podpora musí zaměřit na určité selhání trhu, přičemž existuje dostatek důkazů o jeho existenci. Za tímto účelem stanoví pokyny zvláštní povolené mezní částky investičních tranší do cílových MSP v raných fázích podnikání. Má-li být tato podpora omezena na nejnižší možnou míru, je nezbytné, aby podpořené investice do cílových MSP byly uskutečněny s motivací dosahovat zisku a byly řízeny na obchodním základě. Kontrolní úřad ESVO bude mít za to, že motivační účinek i nezbytnost a přiměřenost podpory jsou v opatření týkajícím se rizikového kapitálu přítomny a že celková bilance je pozitivní, jestliže jsou splněny všechny níže uvedené podmínky.

Opatření specificky zahrnující investiční nástroje budou vyhodnocena na základě oddílu 10B.5 těchto pokynů, nikoli na základě podmínek tohoto oddílu.

10B.4.3.1 *Maximální výše tranší investic*

- (42) Opatření týkající se rizikového kapitálu musejí zabezpečit finanční tranše, zcela nebo částečně financované prostřednictvím státní podpory, které v období dvanácti měsíců nepřevýší částku 1,5 milionu EUR na jeden MSP.

10B.4.3.2 *Omezení na počáteční financování, financování nově zakládaných podniků a růstové financování*

- (43) Opatření týkající se rizikového kapitálu musí být omezeno na financování fáze rozšiřování malých podniků nebo středních podniků umístěných v podporovaných oblastech. Musí být omezeno na poskytování finančních prostředků do raných fází rozvoje středních podniků, které se nacházejí v nepodporovaných regionech.

10B.4.3.3 *Převaha nástrojů investování do vlastního a kvazivlastního kapitálu*

- (44) Opatření týkající se rizikového kapitálu musejí poskytovat nejméně 70 % svého celkového rozpočtu v podobě nástrojů investování do vlastního nebo kvazivlastního kapitálu cílových MSP. Při vyhodnocování povahy těchto nástrojů přihlédne Kontrolní úřad ESVO k podstatě těchto nástrojů a nikoli k jejich názvu nebo způsobilosti, které jim připisují jejich investoři. Kontrolní úřad ESVO vezme v úvahu zejména stupeň rizika, které investor podstoupí v podnikání cílové společnosti, možné ztráty, jež investor ponese, převahu odměny závislé na zisku nad pevnou odměnou a pořadí nároků investora v případě úpadku společnosti. Kontrolní úřad ESVO může vzít v úvahu i nakládání s daným investičním nástrojem ve světle rozhodných vnitrostátních právních, regulatorních, finančních a účetních pravidel, jsou-li tato pravidla konzistentní a relevantní pro danou kvalifikaci.

10B.4.3.4 *Účast soukromých investorů*

- (45) Financování opatření týkajícího se rizikového kapitálu musejí soukromí investoři zajistit přinejmenším z 50 % nebo, v případě opatření zaměřených na MSP umístěné v podporovaných oblastech přinejmenším z 30 %.

10B.4.3.5 *Investiční rozhodnutí motivovaná ziskem*

- (46) Opatření týkající se rizikového kapitálu musejí zajistit, aby rozhodnutí investovat do cílových společností byla motivována ziskem. Tak tomu je, pokud motivační účinek k uskutečnění investice je maximalizace zisku investorů zvolením investic s významným ziskovým potenciálem a poskytnutí trvalé pomoci cílovým společnostem za tímto účelem. Předpokládá se, že toto kritérium je dodrženo, jsou-li splněny tyto podmínky:

- (a) na opatření se významnou měrou účastní kapitál soukromých investorů, jak je popsáno v oddíle 10B.4.3.4, který je investován na obchodním základě (tedy pouze pro zisk), přímo nebo nepřímo do vlastního kapitálu cílových podniků, a
- (b) pro každou investici existuje podnikatelský záměr, který obsahuje podrobné údaje o výrobku, prodeji a vývoji ziskovosti a stanovení životaschopnosti projektu *ex ante*, a
- (c) existuje jasná a reálná strategie odchodu pro každou investici.

10B.4.3.6 *Obchodní řízení*

- (47) Řízení opatření týkajícího se rizikového kapitálu nebo fondu musí být uskutečněno na obchodním základě. Tým vedoucích pracovníků se musí chovat jako manažeri v soukromém sektoru a usilovat o optimální výnos pro investory. Předpokládá se, že toto kritérium je splněno v těchto případech:
- (a) existuje dohoda mezi profesionálním manažerem fondu nebo správcovskou společností a účastníky fondu, podle které je odměna manažera spojena s výkonností fondu a která stanoví cíle fondu a navrhované načasování investic, a
 - (b) investoři činní na soukromém trhu jsou při přijímání rozhodnutí zastoupeni, např. prostřednictvím výboru investorů nebo poradního výboru, a
 - (c) při řízení fondů se uplatňuje nejlepší praxe a zákonný dohled.

10B.4.3.7 *Zaměření na odvětví*

- (48) Vzhledem k tomu, že se mnohé fondy soukromého sektoru zaměřují na zvláštní inovační technologie nebo dokonce odvětví (například zdravotnictví, informační technologie, biotechnologie), může Kontrolní úřad ESVO přijmout zaměření na odvětví u opatření týkajících se rizikového kapitálu za podmínky, že opatření spadá pod ustanovení těchto pokynů, formulovaných v oddíle 10B.2.1.

10B.5 *SLUČITELNOST OPATŘENÍ PODPORY TÝKAJÍCÍCH SE RIZIKOVÉHO KAPITÁLU S VÝHRADOU PODROBNÉHO POSOUZENÍ*

- (49) Tento oddíl pokynů se vztahuje na opatření týkající se rizikového kapitálu, která splňují některé, ale ne všechny podmínky stanovené v oddíle 10B.4. U těchto opatření je nezbytné podrobnější posouzení slučitelnosti na základě ověření vyváženosti uvedeného v oddíle 10B.1.3 vzhledem k nutnosti zajistit zaměření na příslušné definované selhání trhu a přiměřenost podpory i kvůli vyšším rizikům možného vytěsnění soukromých investorů a narušení hospodářské soutěže.
- (50) Analýza slučitelnosti opatření s platnou Dohodou o EHP se bude zakládat na řadě pozitivních a negativních prvků. Žádný z prvků není sám o sobě určující a ani žádnou skupinu prvků nelze považovat za dostatečnou pro zajištění slučitelnosti. V některých případech může jejich uplatnitelnost a závažnost jim přiřazená záviset na formě opatření.
- (51) Státy ESVO musí předložit všechny prvky a důkazy, které považují za užitečné pro posouzení opatření. Požadovaná úroveň důkazních prostředků a posouzení Kontrolního úřadu ESVO budou záviset na povaze jednotlivých případů a budou úměrné míře selhání trhu, jež se řeší, a riziku vytěsnění soukromých investic.

10B.5.1 *OPATŘENÍ PODPORY PODLÉHAJÍCÍ PODROBNĚMU POSOUZENÍ*

- (52) Níže uvedené typy opatření týkajících se rizikového kapitálu, která nespĺňují jednu či více podmínek stanovených v oddíle 10B.4, budou podrobeny důkladnějšímu posouzení vzhledem k méně zjevnému důkazu o selhání trhu, které se má řešit, a větší možnosti vytěsnění soukromých investic a/nebo narušení hospodářské soutěže.

- (a) Opatření k poskytnutí investičních tranší překračujících povolenou mezní částku ve výši 1,5 milionu EUR na cílový MSP v každém období dvanácti měsíců

Kontrolní úřad ESVO si je vědom stálých výkyvů na trhu rizikového kapitálu a nedostatku vlastního kapitálu v průběhu určitého časového období, jakož i různé míry, v jaké jsou podniky dotčeny selháním trhu v závislosti na jejich velikosti, fázi vývoje podniku a hospodářském odvětví. Kontrolní úřad ESVO je proto připraven zvážit, zda prohlásí opatření týkající se rizikového kapitálu, která umožňují investiční tranše překračující mezní částku ve výši 1,5 milionu EUR na podnik a rok, za slučitelná s platnou Dohodou o EHP, za předpokladu, že jsou předloženy nezbytné důkazy o selhání trhu.

- (b) Opatření umožňující financování růstu středně velkých podniků v nepodporovaných oblastech

Kontrolní úřad ESVO uznává, že určité středně velké podniky v nepodporovaných oblastech mohou mít nedostatečný přístup k rizikovému kapitálu i ve fázi růstu navzdory tomu, že podniky, které vykázají významný obrát a/nebo značnou celkovou bilanci, mají k dispozici finanční prostředky. Kontrolní úřad ESVO je proto připraven zvážit, zda prohlásí opatření, která v určitých případech zčásti pokryjí fázi růstu podniků, za slučitelná s platnou Dohodou o EHP za předpokladu, že mu budou předloženy potřebné důkazy.

- (c) Opatření umožňující následné investice do cílových společností, které již obdržely podporované kapitálové injekce k zajištění následných kol financování, třebaže případně převyšují obecné mezní částky povolených tranší, a k financování úvodních fází rozvoje společnosti

Kontrolní úřad ESVO uznává význam následných investic do cílových společností, které již obdržely podporované kapitálové injekce v úvodních fázích jejich rozvoje k financování následných kol, třebaže případně převyšují obecné mezní částky povolených tranší, a k financování do okamžiku výstupu původní investice. To může být potřebné k tomu, aby se zabránilo zředění veřejné účasti na těchto kolech financování a aby se zároveň zajistila kontinuita financování cílových podniků s cílem umožnit veřejným i soukromým investorům plně využít případných zisků z rizikových investic. Za těchto okolností a při uvážení specifických rysů cílového odvětví a podniků je Kontrolní úřad ESVO připraven zvážit, zda prohlásí následnou investici za slučitelnou s platnou Dohodou o EHP, za předpokladu, že je investovaná částka úměrná počáteční investici i velikosti příslušného fondu.

- (d) Opatření umožňující účast soukromých investorů nižší než 50 % v nepodporovaných oblastech nebo nižší než 30 % v podporovaných oblastech

V EHP se vzájemně značně odlišuje úroveň rozvoje trhu rizikového kapitálu v různých členských státech EHP. V těchto případech může být obtížné najít soukromé investory a proto je Kontrolní úřad ESVO ochoten zvážit, zda prohlásí opatření se soukromou účastí nižší než prahy uvedená v oddíle 10B.4.3.4 za slučitelná s platnou Dohodou o EHP, pokud státy ESVO předloží potřebné důkazy. Tento problém může být ještě závažnější u opatření týkajících se rizikového kapitálu, která jsou zaměřena na MSP v podporovaných oblastech. V těchto případech může být nedostatek kapitálu dostupného pro tyto podniky ještě větší vzhledem k jejich vzdálenosti od středisek spekulativního kapitálu. V těchto případech může být nedostatek kapitálu dostupného pro tyto podniky ještě větší vzhledem k jejich vzdálenosti od středisek spekulativního kapitálu, menší hustotě obyvatelstva a větší neochotě soukromých investorů nést riziko. Tyto MSP mohou být rovněž nepříznivě ovlivněny problémy na straně poptávky, např. potížemi při vypracování životaschopného projektu připraveného pro investování, omezenější kulturou vlastního kapitálu a zejména neochotou přijít o manažerskou kontrolu v důsledku zásahu spekulativního kapitálu.

- (e) Opatření k poskytnutí počátečního kapitálu malým podnikům, u nichž lze předvídat i) malou nebo žádnou účast soukromých investorů a/nebo ii) převahu dluhových investičních nástrojů na rozdíl od vlastního a kvazivlastního kapitálu

Selhání trhu, která postihují podniky ve fázi před jejich založením a v počáteční fázi, jsou patrnější vzhledem k mimořádně vysoké míře rizika spojeného s možným investováním a nutností podnikateli v této rozhodující fázi podrobně radit. To se rovněž odráží v neochotě, téměř nepřítomnosti soukromých investorů, kteří poskytují počáteční kapitál, z čehož plyne, že riziko vytěsnění neexistuje či je pouze velmi omezené. Vzhledem k značné vzdálenosti těchto mikropodniků nebo malých podniků od trhu je rovněž možnost narušení hospodářské soutěže menší. Tyto důvody mohou ospravedlnit příznivější postoj Kontrolního úřadu ESVO k opatřením zaměřeným na fázi před založením a počáteční fázi, a to rovněž na základě potenciálně rozhodujícího významu těchto podniků pro růst a pracovní příležitosti v EHP.

- (f) Opatření, která výslovně předpokládají užití určitého investičního prostředku

Určité investiční prostředky mohou usnadnit nalezení nejvhodnějších investorů pro určité MSP, pro něž to může znamenat usnadnění přístupu k rizikovému kapitálu. V případě selhání trhu, které se dotýká podniků, na něž je prostředek zaměřen, nemůže daný prostředek účinně fungovat bez finančních pobídek. Investoři například nemusejí považovat určitý typ investice, na něž se zaměřil daný investiční prostředek, za atraktivní v porovnání s většími tranšemi investic nebo investic do zaběhnutějších podniků nebo zavedenějších trhů, a to i navzdory jasnému potenciálu ziskovosti cílových podniků. Kontrolní úřad ESVO Komise je proto ochoten zvážit, zda prohlásí opatření, která zahrnují užití určitého konkrétního investičního prostředku, za slučitelná s platnou Dohodou o EHP za podmínky, že jí budou předloženy potřebné důkazy jasně vymezeného selhání trhu.

- (g) Náklady spojené s úvodním mapováním společností z hlediska ukončení investic až do fáze certifikace (náklady spojené s výběrem vhodného subjektu pro investice)

Fondy rizikového kapitálu nebo jejich manažeri musejí někdy před tím, než dospějí do fáze certifikace, vynaložit určité finanční prostředky na výběr vhodného MSP, do něž budou investovat. Granty, které pokryjí část těchto nákladů, musejí pro fondy nebo jejich manažery představovat pobídku, aby prováděli více činností souvisejících s hledáním vhodného objektu pro investice, než by byli ochotni učinit při absenci grantů. To může být výhodné i pro dotčené MSP, a to i v případě, že toto hledání nepovede k poskytnutí investice, neboť to MSP umožní získat větší zkušenosti s financováním zahrnujícím rizikový kapitál. Tyto důvody mohou ospravedlnit příznivější postoj Kontrolního úřadu ESVO ke grantům pokrývajícím část nákladů fondů rizikového kapitálu nebo jejich vedení na hledání vhodného objektu pro investice, jsou-li splněny následující podmínky: způsobilé náklady musejí být omezeny na náklady spojené s hledáním vhodného objektu investic, které souvisejí s MSP, zejména v raných fázích před jejich založením a bezprostředně po něm, kde takovéto náklady nevedou k realizaci investice a zároveň nezahrnují právní a administrativní náklady fondů. Kromě toho nesmí grant přesáhnout hranici 50 % způsobilých nákladů.

10B.5.2 PŘÍZNIVÉ ÚČINKY PODPORY

10B.5.2.1 *Existence tržního selhání a důkazy o něm*

- (53) U opatření týkajících se rizikového kapitálu, která předpokládají investice do cílových podniků překračující podmínky stanovené v oddíle 10B.4, zejména u poskytování tranší převyšujících částku 1,5 milionu EUR na každý cílový MSP a každé období dvanácti měsíců, poskytnutí následných investic nebo financování fáze růstu středních podniků v nepodporovaných oblastech i opatření výslovně předpokládající použití určitého investičního prostředku, bude Kontrolní úřad ESVO požadovat dodatečné důkazy o selháních trhu, která jsou řešena na každé úrovni, na níž může podpora existovat, dříve než prohlásí navrhované opatření týkající se rizikového kapitálu za slučitelné s platnou Dohodou o EHP. Tyto důkazy musejí být založeny na nezávislé studii, která prokazuje rozsah nedostatečné nabídky vlastního kapitálu s ohledem na podniky a odvětví, na něž se opatření týkající se rizikového kapitálu zaměřuje. Příslušné informace se týkají nabídky rizikového kapitálu a mobilizačního kapitálu, jakož i významu odvětví spekulativního kapitálu ve vnitrostátním hospodářství. V ideálním případě by měly být informace poskytnuty pro období tří až pěti let před provedením opatření a rovněž pro budoucí období, a to na základě odpovídajících odhadů, jsou-li k dispozici. Předkládané důkazy by mohly zahrnovat také tyto skutečnosti:
- (a) vývoj získávání zdrojů za posledních pět let, též ve srovnání s příslušnými vnitrostátními a/nebo evropskými průměry;
 - (b) současný převis peněžních prostředků;
 - (c) podíl investičních programů podporovaných vládou na celkových investicích spekulativního kapitálu za poslední tři až pět let;
 - (d) procentní podíl nově založených podniků, které získaly spekulativní kapitál;
 - (e) rozložení investic podle kategorií výše investic;
 - (f) srovnání počtu předložených podnikatelských záměrů s počtem uskutečněných investic podle segmentu (výše investice, odvětví, kolo financování atd.).

U opatření zaměřených na MSP v podporovaných oblastech musí být příslušné informace doplněny dalšími náležitými důkazy prokazujícími regionální zvláštnosti, které odůvodňují podobu plánovaného opatření. Významné mohou být tyto skutečnosti:

- (a) odhad dodatečného rozsahu chybějící nabídky vlastního kapitálu zapříčiněné odlehlostí a jinými regionálními zvláštnostmi, zejména pokud jde o celkovou částku investovaného rizikového kapitálu, počet fondů nebo investičních nástrojů, které se na daném území nebo v blízkém okolí vyskytují, nebo dostupnost kvalifikovaných manažerů, počet obchodů a průměrnou a minimální velikost obchodů, jsou-li tyto údaje k dispozici;
 - (b) zvláštní údaje o místním hospodářství, společenské a/nebo historické důvody nedostatečného poskytování rizikového kapitálu ve srovnání s příslušnými průměrnými údaji a/nebo podle okolností situací na úrovni vnitrostátní nebo EHP;
 - (c) jakékoli další důležité ukazatele, které dokládají vyšší míru selhání trhu.
- (54) Státy ESVO mohou několikrát opětovně předložit tytéž důkazní prostředky za podmínky, že se nezmění předmětné podmínky na trhu. Kontrolní úřad ESVO si vyhrazuje právo ověřit platnost předložených důkazů.

10B.5.2.2 *Vhodné nástroje*

- (55) Důležitou skutečností při ověřování vyváženosti je otázka, zda a nakolik lze státní podporu v oblasti rizikového kapitálu považovat za vhodný nástroj k podněcování investování soukromého rizikového kapitálu. Toto posouzení úzce souvisí s posouzením motivačního účinku a nezbytnosti podpory, jak je stanoveno v oddíle 10B.5.2.3.
- (56) V zevrubném hodnocení bude Kontrolní úřad ESVO přihlížet zejména k případnému posouzení dopadu navrhovaného opatření, které provedl stát ESVO. Za vhodný nástroj se považují opatření, u nichž stát ESVO zvážil jiné možné politiky a u nichž byly zjištěny výhody použití výběrového nástroje, jako je státní podpora, a byly předloženy Kontrolnímu úřadu ESVO. Kontrolní úřad ESVO posoudí rovněž důkazy jiných přijatých opatření nebo opatření, která mají být přijata k řešení nedostatku vlastního kapitálu, zejména hodnocení *ex post* a problémů na straně nabídky a poptávky, které ovlivňují cílové MSP, aby zjistila, jak budou vzájemně působit s navrhovaným opatřením týkajícím se rizikového kapitálu.

10B.5.2.3 *Motivační účinek a nezbytnost podpory*

- (57) Při posuzování slučitelnosti hraje rozhodující úlohu motivační účinek opatření podpory týkajících se rizikového kapitálu. Kontrolní úřad ESVO se domnívá, že pro opatření, která splňují veškeré podmínky formulované v oddíle 10B.4, motivační účinek přítomen je. Pokud však jde o opatření, na něž se vztahuje tento oddíl, je motivační účinek méně patrný. Kontrolní úřad ESVO proto přihlédne i k níže uvedeným dodatečným kritériím, která prokazují, že jsou investiční rozhodnutí motivována ziskem a popřípadě dokazují obchodní řízení opatření.

10B.5.2.3.1 *Obchodní řízení*

- (58) Kromě splnění podmínek stanovených v oddíle 10B.4.3.6 bude Kontrolní úřad ESVO hodnotit kladně skutečnost, že jsou opatření týkající se rizikového kapitálu nebo fondy řízeny profesionály ze soukromého sektoru nebo nezávislými odborníky vybranými průhledným nediskriminačním postupem, pokud možno v otevřeném výběrovém řízení, kteří mají prokazatelné zkušenosti a v minulosti působili v oblasti investování na kapitálovém trhu, v ideálním případě ve stejném odvětví (odvětvích), na něž se fond zaměřuje, a že mají také znalost příslušných právních a účetních předpokladů investování.

10B.5.2.3.2 *Přítomnost investičního výboru*

- (59) Dalším pozitivním prvkem je přítomnost investičního výboru, který je nezávislý na manažerské společnosti fondu a skládá se z nezávislých odborníků ze soukromého sektoru, kteří mají značné zkušenosti v cílovém odvětví, a pokud možno i zástupců investorů, nebo nezávislých odborníků vybraných průhledným nediskriminačním postupem, pokud možno v otevřeném výběrovém řízení. Tito odborníci poskytnou manažerům nebo manažerské společnosti analýzy současné a výhledové situace na trhu a podrobně prozkoumají a navrhnou možné cílové podniky s dobrými investičními vyhlídkami.

10B.5.2.3.3 *Rozsah opatření / velikost fondu*

- (60) Kontrolní úřad ESVO bude hodnotit příznivě, pokud má opatření týkající se rizikového kapitálu rozpočet na investice do cílových MSP dostatečně velký, aby bylo možné při správě fondu dosáhnout úspor z rozsahu a možnosti rozložit riziko prostřednictvím dostatečného počtu investic. Velikost fondu by měla zaručit pravděpodobnost absorpce vysokých nákladů transakce a/nebo financování pozdějších, rentabilnějších fází cílových společností. Větší fondy budou hodnoceny příznivě rovněž s přihlédnutím k cílovému odvětví a za předpokladu, že rizika týkající se vytěsnění soukromých investic a narušení hospodářské soutěže jsou omezena na nejnižší možnou míru.

10B.5.2.3.4 *Přítomnost tzv. „business angels“*

- (61) U opatření zaměřených na počáteční kapitál bude Kontrolní úřad ESVO s ohledem na patrnější míru selhání trhu, kterou lze v této fázi pocítovat, pohlížet příznivě na přímou nebo nepřímou účast tzv. „business angels“ u investic v počáteční fázi. V těchto případech bude proto ochoten zvážit, zda prohlásí opatření za slučitelná s platnou Dohodou o EHP, a to i pokud mají za následek převahu dluhových nástrojů, včetně vyššího stupně podřízenosti státních fondů a práva tzv. „business angels“ na první zisk nebo vyšší odměnu za poskytnutí kapitálu a aktivní účast na řízení opatření/fondu a/nebo cílových podniků.

10B.5.2.4 *Přiměřenost*

- (62) Slučitelnost vyžaduje, aby byla výše podpory omezena na nejnižší možnou míru. Způsob, jímž lze dosáhnout přiměřenosti, bude nutně záviset na podobě dotyčného opatření. Nicméně v případě nepřítomnosti mechanismu kontrol zabráňujících nadměrnému odškodňování investorů, nebo opatření, podle něž riziko ztráty nese výhradně veřejný sektor a/nebo zisky případnou výhradně ostatním investorům, se opatření nebudou považovat za přiměřená.
- (63) Kontrolní úřad ESVO bude mít za to, že na posouzení přiměřenosti mají příznivý vliv níže uvedené skutečnosti, jelikož představují přístup zahrnující nejlepší praxi:
- (a) **Veřejné nabídkové řízení pro manažery.** Průhledné, nediskriminační otevřené nabídkové řízení k výběru manažerů nebo manažerské společnosti, které zajistí co nejlepší kombinaci kvality a protihodnoty, se bude hodnotit příznivě, jelikož omezuje výši nákladů (a případně i podpory) na nejnižší možnou míru a minimalizuje též narušení hospodářské soutěže.
 - (b) **Výzva k podání nabídek nebo veřejná výzva pro investory.** Vypsání výběrového řízení ke stanovení případných preferenčních podmínek pro investory nebo dostupnost takovýchto podmínek pro jiné investory. Tato možnost může mít podobu veřejné výzvy pro investory při vzniku investičního fondu nebo investičního nástroje, nebo může mít podobu režimu (např. záručního režimu), který po určitou delší dobu zůstane otevřený pro nové investory.

10B.5.3 NEPŘÍZNIVÉ ÚČINKY PODPORY

- (64) Při posuzování slučitelnosti opatření týkajících se rizikového kapitálu Kontrolní úřad ESVO zváží možné nepříznivé účinky, pokud jde o narušení hospodářské soutěže a riziko vytěsnění soukromých investic, a výše uvedené příznivé účinky. Tyto možné nepříznivé účinky musejí být analyzovány na každé ze tří úrovní, na nichž může být podpora přítomna. Podpora investorům, investičním nástrojům a investičním fondům může mít nepříznivý vliv na hospodářskou soutěž na trhu poskytování rizikového kapitálu. Podpora poskytnutá cílovým podnikům může nepříznivě ovlivnit trhy s výrobky, na nichž tyto podniky soutěží.

10B.5.3.1 Vytěšňování

- (65) Na úrovni trhu poskytování rizikového kapitálu může vést státní podpora k vytěsnění soukromých investic. To může snížit pobídky pro soukromé investory, aby poskytovali finanční prostředky cílovým MSP a vést je k tomu, aby čekali, až těmto investicím poskytne podporu stát. Toto riziko vzrůstá s rostoucí výší investice vložené do podniku, s velikostí podniku a v pozdějších fázích podnikání, jelikož se možnost získání soukromého rizikového kapitálu v těchto případech neustále rozšiřuje.
- (66) Kontrolní úřad ESVO proto bude požadovat zvláštní důkazy týkající se rizika vytěsnění u opatření umožňujících získání větších tranší investic do cílových MSP, následných investic nebo financování fáze růstu středních podniků v nepodporovaných oblastech nebo u opatření s nízkou účastí soukromých investorů popřípadě opatření, která výslovně obsahují určitý investiční nástroj.
- (67) Státy ESVO kromě toho musejí předložit důkazy, aby prokázaly, že nebezpečí vytěsnění neexistuje, což se konkrétně týká cílového úseku a/nebo struktury výrobního odvětví.
- (68) Významné mohou být tyto skutečnosti:
- (a) počet společností/fondů rizikového kapitálu nebo investičních nástrojů v členském státě nebo v případě regionálního fondu v dané oblasti a úseky, na nichž působí;
 - (b) cílové investice podle velikosti podniků, fáze růstu a odvětví podnikání;
 - (c) průměrná velikost obchodu a případně minimální velikost obchodu, který by investoři zvažovali;
 - (d) celková výše spekulativního kapitálu, kterou má příslušné opatření zajistit pro cílové společnosti, odvětví a fázi.

10B.5.3.2 Další narušení hospodářské soutěže

- (69) Na trhu, na němž se vyskytují MSP, které byly většinou založeny teprve nedávno, je nepravděpodobné, že by tyto MSP měly významnější tržní sílu, takže by zde docházelo k významnému narušení hospodářské soutěže. Nelze však vyloučit, že opatření týkající se rizikového kapitálu udrží při životě nevykonné podniky nebo odvětví, které by jinak zanikly. Nadměrná nabídka rizikového kapitálu nevykonným podnikům může navíc uměle zvyšovat jejich hodnotu a tak narušovat trh rizikového kapitálu na úrovni poskytovatelů finančních prostředků, kteří musejí za nákup těchto podniků platit vyšší ceny. Podpora určitému odvětví může rovněž zachovat výrobu v nekonkurenceschopných odvětvích, zatímco podpora určitým regionům může vést k neefektivní alokaci výrobních činitelů v regionech.
- (70) Při analýze těchto rizik podrobí Kontrolní úřad ESVO zkoumání zejména tyto činitele:
- (a) celkovou rentabilitu podniků, do nichž se investuje, za určité časové období a vyhlídky na budoucí rentabilitu;
 - (b) počet úpadků podniků, na něž se opatření zaměřilo;
 - (c) maximální výši tranší investic, kterou opatření předpokládá, v porovnání s obratem a náklady cílových MSP;
 - (d) nadbytečnou kapacitu podporovaného odvětví.

10B.5.4 POROVNÁNÍ A ROZHODNUTÍ

- (71) Na základě výše uvedených kladných a záporných skutečností Kontrolní úřad ESVO porovná účinky opatření týkajícího se rizikového kapitálu a rozhodne, zda výsledná narušení nepříznivě ovlivňují podmínky obchodování v rozsahu, který je v rozporu s veřejným zájmem. Analýza každého jednotlivého případu bude založena na celkovém posouzení předvídatelných příznivých a nepříznivých účinků státní podpory. Za tím účelem Kontrolní úřad ESVO nebude uplatňovat výše uvedená kritéria mechanicky, ale bude celkově posuzovat jejich relativní význam.

- (72) Kontrolní úřad ESVO nemusí uplatnit žádné námítky k oznámenému opatření v oblasti podpory a nemusí ani zahájit formální vyšetřovací řízení nebo může po formálním vyšetřovacím řízení stanoveném v článku 6 v části II protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru ukončit řízení rozhodnutím podle článku 7 v části II protokolu 3. Pokud přijme podmíněčné rozhodnutí ve smyslu čl. 7 odst. 4 v části II protokolu 3 o ukončení formálního vyšetřovacího řízení, může připojit zejména níže uvedené podmínky pro omezení možného narušení hospodářské soutěže a zajištění přiměřenosti:
- (a) pokud se plánují vyšší mezní částky investic na cílový podnik, může snížit maximální částku navrženou pro investiční tranši nebo stanovit celkovou maximální výši finančních prostředků na cílový podnik;
 - (b) pokud jsou plánovány investice během fáze růstu středních podniků v nepodporovaných oblastech, může omezit investice zejména na počáteční kapitál a kapitál pro zahájení podnikání a/nebo omezit investice na jedno či dvě kola a/nebo stanovit maximální mezní částku pro každý cílový podnik;
 - (c) pokud jsou plánovány následné investice, může stanovit zvláštní omezení, pokud jde o maximální částku investovanou do každého cílového podniku, investiční fázi způsobilou pro zásah a/nebo maximální dobu, po níž lze podporu poskytnout, přičemž se přihledne i k dotčenému odvětví a velikosti fondu;
 - (d) pokud se předpokládá nižší účast soukromých investorů, může požadovat postupné zvyšování účasti soukromých investorů v průběhu existence fondu, se zvláštním přihlednutím k fázi podnikání, odvětví, příslušné míře podílu na zisku a podřízenosti a popřípadě umístění cílových podniků v podporovaných oblastech;
 - (e) u opatření, která poskytují pouze počáteční kapitál, může být nutné, aby státy ESVO zajistily, aby stát obdržel přiměřený výnos ze svých investic odpovídající rizikům souvisejícím s těmito investicemi. Tak tomu může být zejména v případě, pokud stát financuje investice formou kvazivlastního kapitálu nebo dluhových nástrojů, jejichž výnos by měl být spojen například s možnými právy na využití (např. licenční poplatky) vyplývajícími z práv k duševnímu vlastnictví vytvořenému v důsledku investice;
 - (f) požadovat jinou rovnováhu mezi příslušnými úpravami týkajícími se podílu na zisku a ztrátách a míry podřízenosti mezi státem a soukromými investory;
 - (g) požadovat přísnější závazky s ohledem na kumulaci podpory rizikového kapitálu s podporou přiznanou podle předpisů nebo rámce pro státní podporu odchýlně od oddílu 10B.6.

10B.6 KUMULACE

- (73) Jestliže je kapitál, který byl cílovému podniku poskytnut v rámci opatření týkajícího se rizikového kapitálu, na něž se vztahují tyto pokyny, použit na financování počátečních investic nebo jiných nákladů, které jsou způsobilé pro podporu podle jiných nařízeních o blokových výjimkách, pokynů, rámců nebo jiných dokumentů o státní podpoře, musejí se příslušné stropy podpory nebo maximální způsobilé částky snížit obecně o 50 % a u cílových podniků v podporovaných oblastech o 20 % během prvních tří let od první investice rizikového kapitálu a až do obdržení celkové částky. Toto snížení se netýká intenzity podpory stanovené Pokyny Kontrolního úřadu ESVO pro státní podporu pro výzkum a vývoj⁽¹⁾ nebo jakýmkoli následným rámcem nebo nařízením o blokové výjimce pro tuto oblast.

10B.7 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

10B.7.1 SLEDOVÁNÍ A PŘEDKLÁDÁNÍ ZPRÁV

- (74) Protokol 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru a Rozhodnutí kontrolního úřadu ESVO č. 195/04/KOL ze dne 14. července 2004 o prováděcích ustanoveních uvedených v článku 27. části II protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru, ukládá státům ESVO předkládat Kontrolnímu úřadu ESVO výroční zprávy.
- (75) U opatření týkajících se rizikového kapitálu musejí výroční zprávy obsahovat souhrnnou tabulku s rozpisem investic uskutečněných fondem nebo v rámci opatření týkajících se rizikového kapitálu včetně seznamu všech podniků, které jsou příjemci těchto opatření. Zpráva musí obsahovat též stručný popis činnosti investičních fondů s podrobnostmi o potenciálních obchodech podrobených kontrole a o skutečně provedených transakcích, jakož i o výkonnosti investičních nástrojů spolu s celkovou informací o výši kapitálu získaného prostřednictvím tohoto nástroje. Kontrolní úřad ESVO si může vyžádat dodatečnou informaci o přiznané podpoře, aby ověřil, zda byly dodrženy podmínky rozhodnutí Kontrolního úřadu ESVO o schválení daného opatření podpory.

Vyroční zprávy budou zveřejněny na internetových stránkách Kontrolního úřadu ESVO.

⁽¹⁾ Kapitola 14 pokynů pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO.

- (76) Kontrolní úřad ESVO kromě toho má za to, že jsou v zájmu lepší průhlednosti regionální podpory v EHP nezbytná i další opatření. Zejména je nutné zajistit, aby státy ESVO, hospodářské subjekty, zainteresované strany a samotný Kontrolní úřad ESVO měly snadný přístup k plnému znění všech příslušných režimů státní podpory rizikového kapitálu.
- (77) Toho lze snadno dosáhnout zřízením propojených internetových portálů. Z tohoto důvodu bude Kontrolní úřad ESVO při zkoumání režimů podpory zahrnujících rizikový kapitál systematicky požadovat od dotčených států ESVO, aby zveřejnily plné znění všech povolených režimů podpory na internetu a sdělily Kontrolnímu úřadu ESVO internetovou adresu, na níž se tato zveřejněná znění nacházejí.

Režim podpory nesmí být uplatněn před zveřejněním příslušné informace na internetu.

- (78) Státy ESVO musejí vést podrobné záznamy o podporách poskytnutých na všechna opatření zahrnující využití rizikového kapitálu. Tyto záznamy musejí obsahovat veškeré informace potřebné k zajištění dodržování podmínek stanovených v těchto pokynech, zejména co se týče velikosti tranše, velikosti společnosti (malý nebo střední podnik), fáze rozvoje společnosti (počáteční fázi, fázi zahájení činnosti, fázi rozvoje) oblasti její činnosti (nejlépe na čtyřmístné úrovni klasifikace NACE), jakož i informace o správě finančních prostředků a o kriteriích obsažených v těchto pokynech. Tyto informace musejí být uloženy po dobu deseti let ode dne přiznání podpory.

Kontrolní úřad ESVO požádá státy ESVO o předložení této informace, aby bylo možné provést posouzení dopadu těchto pokynů po třech letech od okamžiku, kdy vstoupily v platnost.

10B.7.2 VSTUP V PLATNOST A DOBA TRVÁNÍ

- (79) Kontrolní úřad ESVO bude uplatňovat tyto pokyny ode dne jejich přijetí. Tyto pokyny nahradí kapitolu 10A pokynů pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO.
- (80) Tyto pokyny pozbudou platnosti dnem 31. prosince 2013. Po konzultaci států ESVO může Kontrolní úřad ESVO tyto pokyny před pozbytím platnosti pozměnit tak, aby odrážely významné rysy politiky hospodářské soutěže nebo rizikového kapitálu, anebo aby odpovídaly dalším politikám EHP nebo mezinárodním závazkům. Pokud by to bylo prospěšné, může Kontrolní úřad ESVO poskytnout i další vyjasnění svého přístupu ke konkrétním otázkám. Kontrolní úřad ESVO hodlá tyto pokyny přezkoumat tři roky po jejich vstupu v platnost.
- (81) Kontrolní úřad ESVO bude tyto pokyny používat pro všechna oznámená opatření rizikového kapitálu, o nichž musí rozhodnout poté, co budou pokyny přijaty, a to i tehdy, jestliže nebyly před zveřejněním pokynů oznámeny.
- (82) V souladu se sdělením Komise o stanovení použitelných pravidel pro hodnocení nezákonné státní podpory⁽¹⁾ (*consecutio legis*), uplatní Kontrolní úřad ESVO při posuzování neoznamené podpory:
- (a) tyto pokyny, pokud byla podpora přiznána po jejich přijetí,
- (b) kapitolu 10A pokynů pro státní podporu Kontrolního úřadu ESVO ve všech ostatních případech.

10B.7.3 VHODNÁ OPATŘENÍ

- (83) Na základě čl. 1 odst. 1 části I protokolu 3 Dohody o Kontrolním úřadu a Soudním dvoru tímto Kontrolní úřad ESVO navrhuje státům ESVO níže uvedená vhodná opatření s ohledem na jejich příslušná stávající opatření týkající se rizikového kapitálu.
- (84) Aby zmíněná opatření byla v souladu s tímto dokumentem, je nutné, aby státy ESVO svá opatření pozměnila, a tak je uvedla do souladu s těmito pokyny ve lhůtě dvanácti měsíců ode dne vstoupení těchto pokynů v platnost.
- (85) Státy ESVO jsou vyzývány, aby daly výslovný bezpodmínečný souhlas k tomuto návrhu vhodných opatření ve lhůtě dvou měsíců od data přijetí těchto pokynů. Pokud se některý ze států ESVO nevyjádří, Kontrolní úřad ESVO bude mít za to, že tento stát s navrženými opatřeními nesouhlasí.“

⁽¹⁾ Úř. věst. C 119, 22.5.2002, s. 22.